

HMS-PERM for bruk ved store oljevernaksjoner

HMS-permen gir veiledninger for:
Statlig aksjonsledelse | IUAs ledelse | Kommunene

For å ha et tilstrekkelig fokus på HMS i forbindelse med oljevernaksjoner har Kystdirektoratet utarbeidet denne håndboken. Hensikten med HMS-permen er å gi råd om hvordan HMS kan ivaretas ved oljevernaksjoner

Innholdet er basert på Kystdirektoratets arbeid med HMS og erfaringer fra HMS-arbeidet i forbindelse med Rocknesaksjonen. Mange av eksemplene er hentet fra det arbeidet IUA Bergen og underliggende kommuner utførte i forhold til HMS.

Arbeidet med HMS er en kontinuerlig prosess. Erfaring og ny kunnskap skal benyttes til forandringer.

Vi tar sikte på årlige revideringer av denne håndboken. Alle tilbakemeldinger som kan gjøre dette dokumentet bedre tas i mot med takk.

Tor Christian Sletner
Beredskapsdirektør

	Kap. 1	Aktuelle lover og forskrifter	4
	Kap. 2	Kunnskaper og ferdigheter om systematisk HMS-arbeid og om kunnskaper og ferdigheter ved aksjon mot akutt oljeforurensning	5
		2.1 Kort om internkontrollforskriften	5
		2.2 Momenter for opplæring av personell i arbeid mot akutt oljeforurensning	6
	Kap. 3	Mål for arbeide med HMS i forbindelse med aksjonen	9
		Sikring av forsvarlig arbeidsmiljø - skriv	10
	Kap. 4	Aksjonens organisasjon, ansvar og myndighet for arbeidet med HMS	11
		4.1 Statlige aksjonsledelsen	11
		4.2 IUA (eksempel fra IUA Bergen i fm Rocknes-aksjonen)	11
	4.3 Kommunenes organisering av HMS	11	
Kap. 5	Kartlegging av risiko. Planer og tiltak for å redusere risikoforholdene	12	
	Skjema for Sikker Jobb Analyse (SAJ)	13	
Kap. 6	Rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav	16	
	Skjema for avvikrapportering	17	
	Skjema for varsel om arbeidsulykke (Arbeidstilsynets skjema)	18	
Kap. 7	Systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt	19	
Kap. 8	Arbeidsavtaler, egenerklæringer, aktuelle skjema	19	
	Skjema for egenerklæring HMS	20	
	Skjema for arbeidsavtale ved engasjement	21	
	Tillegg til arbeidsavtale ved engasjement	22	
Kap. 9	HMS-datablad og analyseresultater	23	
	9.1 Krav til HMS-datablad	23	
	9.1 Kopi av HMS-datablad	23	

LOVER

- Arbeidsmiljøloven
- Forurensningsloven

FORSKRIFTER

- Interkontrollforskriften
- Arbeidsplasser og arbeidslokaler
- Brannfarlige varer
- Brannforebyggende tiltak og brannsyn
- Bruk av arbeidsutstyr
- Bruk av personlig verneutstyr på arbeidsplassen farekoder, faresymbol og farebetegnelser, samt advarselssetninger som skal benyttes ved merking av farlige kjemikalier
- Gassapparat og utstyr
- Havnearbeid
- Høytrykkspyling
- Løfteinnretninger og løfteredskap

- Maskiner, redskap og verktøy
 - Sikkerhetsskiltning og signalgivning på arbeidsplassen
 - Spesialavfall
 - Stoffkartotek
 - Støy på arbeidsplassen
 - Truck og truckkjøring
 - Verneregler for mekanisk kraftoverføring
- Forskrift om trykkluftanlegg

De forskriftene som er relevante bør forefinnes på sentrale steder i forbindelse med aksjonen. Dette kan være på:

- IUA aksjonssentral
- Fremskutte depoter eller samlingsplasser hvor personellet møter/spiser e.l

Personellet som deltar i aksjonen skal bli gjort kjent med dette.

Kunnskaper og ferdigheter om systematisk HMS-arbeid og om kunnskaper og ferdigheter ved aksjon mot akutt oljeforurensning

Under er det en beskrivelse av momenter som personell som skal delta i aksjonen bør orienteres om. Det er spesielt viktig at personellet som skal delta i saneringsarbeidet får denne orienteringen.

2.1 KORT OM INTERNKONTROLLFORSKRIFTEN

KRAV I INTERNKONTROLLFORSKRIFTEN

1. Lover og forskrifter som gjelder for virksomheten skal være tilgjengelig
2. Tilstrekkelig kunnskaper og ferdigheter om HMS, herunder endringer.
3. Sørg for at arbeidstakerne medvirker
4. Fastsette mål for helse, miljø og sikkerhet - må dokumenteres
5. Ha oversikt over virksomhetens organisasjon - må dokumenteres
6. Kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko - må dokumenteres
7. Iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser - må dokumenteres
8. Foreta systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen - må dokumenteres

HMS-ARBEID UNDER DENNE AKSJONEN

I presentasjon kan innholdet i denne HMS-permen gjennomgås. Den viser hvordan vi tenker at arbeidet med HMS skal foregå.

HVA ER GJORT AV HMS-ARBEID I FORBINDELSE MED DENNE AKSJONEN

(må vurderes ut fra den enkelte aksjon og fylles ut spesielt)

- Risikokartlegging er gjennomført
- HMS-perm med nødvendige prosedyrer er utarbeidet. Denne skal forefinnes på fremskutt depot.
- Info om HMS for arbeidsledere
- Verneombudsordningen: Dette må avklares lokalt i starten av aksjonen
- Vernerunder og hvordan dette er tenkt gjennomført i denne aksjonen.
- Overordnede krav til HMS i denne aksjonen er synliggjort i aksjonsplanen .
- Aktuelle HMS-forskrifter finnes på
- Helse- og miljøfarlige kjemikalier som benyttes er kartlagt.
- Kopi av analyseresultatene av oljen er tilgjengelig i HMS-permen. Analysen viser
- HMS-datablad for relevante helse- og miljøfarlige kjemikalier finnes i HMS-permen.

VIKTIGE OPPFØLGINGSOPPGAVER MHP. HMS?

- Følge opp HMS-inspeksjoner og vernerunder
- Sjekke at sertifikater, kursbevis (for eksempel truck) og dokumentasjon på sakkyndig kontroller (for eksempel stropper) er på plass
- Sjekke at alle benytter nødvendig verneutstyr
- Sjekke at det finnes HMS-datablad for alle stoffer og at nødvendige beskyttelsestiltak er iverksatt (eksempel: viktig at kopi av analyseresultat av olje som har sluppet ut blir kjent for innsatspersonellet)
- Påse at HMS-permen er a jour
- Gjøre løpende vurdering av risikovurderingen og forbyggende tiltak i forhold til denne for om mulig å forbedre sikkerheten

Kunnskaper og ferdigheter om systematisk HMS-arbeid og om kunnskaper og ferdigheter ved aksjon mot akutt oljeforurensning

2.2 MOMENTER FOR OPPLÆRING AV PERSONELL I FORBINDELSE MED ARBEID MOT AKUTT OLJEFORURENSNING

ANSVAR FOR HMS UNDER AKSJONER TILLIGGER:

- Aksjonsleder
- Operasjonsleder og øvrige funksjonsledere i staben
- Skadestedsleder
- Gruppeleder
- Lagleder
- Den enkelte

HMS ER REGULERT GJENNOM:

- Forskrifter
- Prosedyrer
- Instruks
- *men* det viktigste er den enkeltes kunnskaper, ferdigheter og handlinger!

HVA VIL VÆRE LEDELSENS VIKTIGSTE OPPGAVE I FORHOLD TIL HMS?

- Motivere
- Instruere
- Sørg for at nødvendig og tilstrekkelig verneutstyr er tilgjengelig
- Kontrollere

VED AKUTT FORURENSNING MÅ INNSATSPERSONELLETS SIKKERHET VURDERES I FORHOLD TIL BL.A.:

Må risikoforhold vurderes (se også kap. 5)?

- Type olje/kjemikalie (brann, eksplosjon, giftighet osv.)
- Type utslipp (Blow-out, punktert tank,)
- Værforhold
- Innsatsstedet (sjø, land, strand, om bord)
- Egen helse
- Mekaniske innretninger
- Andre relevante forhold

Risikoreducerende tiltak må iverksettes. Dette kan være i forhold til:

- Arbeidsrutiner
- Verne- og sikkerhetsutstyr
- Yrkeshygiene
- Plan for tiltak ved uhell må foreligge
- Opplæring

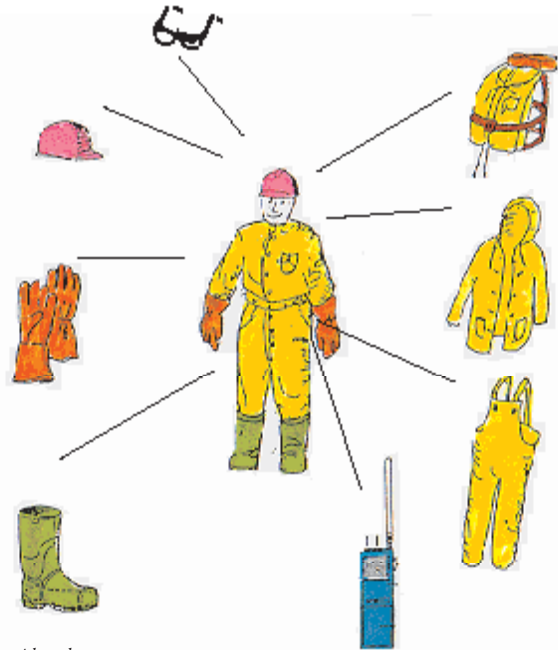
En utdypning av dette er gitt i kap. 5.

KAPITTEL 2

Kunnskaper og ferdigheter om systematisk HMS-arbeid og om kunnskaper og ferdigheter ved aksjon mot akutt oljeforurensning

AKTUELLE TIPS FOR Å FOREBYGGE UHELL!

- Bruk verne- og sikkerhetsutstyr
- Ikke overlast båten
- Hold klar av slepere og tauverk
- Gå ikke under hengende last
- Bruk godkjent løfteutstyr tilpasset oppgaven
- Det må ikke arbeides i gass-, brann- eller eksplosjonsfarlige områder
- Sørg for at det tas prøver av oljen
- Følg anvisninger og instruksjoner gitt av ledelsen
- Se, tenke, handle:
Ha fokus på at dette er en aksjon for å redde/rehabiliterer miljøet. Ta tid til å tenke - ingen skal utsettes for unødige fare/risiko.

Aktuelt verneutstyr.

PERSONLIG VERNEUTSTYR

Verneutstyret skal brukes for å beskytte den enkelte mot skader.

Her har ledere på alle nivåer et ansvar!

Skal hensikten oppnås må utstyret brukes!

SAMBAND

Samband er en viktig del av sikkerheten for personellet som arbeider i strandsonen og på fartøy.

Gjør deg kjent med bruk av radioutstyret og sambandsplan.

Notér telefon-nummer til ambulanse, lege og sykehus!

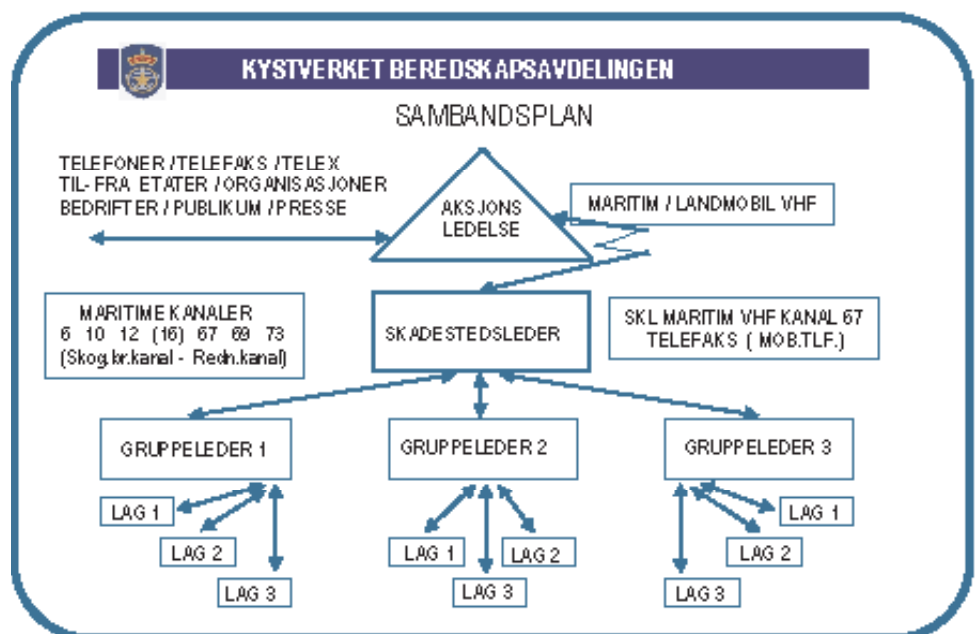
YRKESHYGIENISKE FORHOLDSREGLER

Renslighet:

Unngå hudkontakt med olje. Oljevåte klær skiftes. Bruk utlevert beskyttelsesutstyr. Blir du tilsølt, bruk såpe, vann og rens krem. Ikke bruk: White Spirit e.l.

Forsiktighet:

Unngå inntak av olje via mat o.l. Husk rene hender ved spising, røyking osv.

Sambandsplan.

TILTAK VED UHELL

Førstehjelpsveske/koffert

Grupper/lag skal utstyres med en førstehjelpsveske som retter seg etter Arbeidstilsynets retningslinjer og skal blant annet inneholde:

- Øyeskylleglass
- Sterile kompresser
- Plaster
- Heftplaster
- Gasbind
- Brannbandasjer
- Enkeltmannspakker
- Desinfeksjonskompresser
- Trekanttørkler
- Munn til munn maske
- Saks
- Førstehjelpsfolder osv.

Svelging / innåndning:

Hold luftveiene åpne.
Hold den skadede varm og i ro.
Ikke framprovoser brekninger.

Øyekontakt:

Skyll med vann i opptil 15 min.

Hudkontakt:

Tilsølte klær fjernes.
Vask med renseskrem, såpe og vann.

VED MISTANKE OM AT NOE ALVORLIG KAN HA SKJEDD - KONTAKT LEGE!

Mål for arbeide med HMS i forbindelse med aksjonen

Ved en statlig aksjon vil det normalt bli gitt ut en aksjonsplan. Et punkt i aksjonsplanen inneholder et punkt om HMS.

Eksempel på en beskrivelse om HMS fra aksjonsplanen er beskrevet under:

Det er et overordnet mål for aksjonen at den gjennomføres uten personellskader. Det presiseres derfor at:

- verneutstyr skal benyttes.
- ved risikofylte aktiviteter sørger for at sikkerhetsvurderinger for innsatspersonellet utføres og at forebyggende tiltak iverksettes forut for at arbeidet starter.
- arbeidsutstyret som benyttes er sertifisert og holder den nødvendige standard for de arbeidsoperasjoner som skal utføres.

Etter hvert som aksjonen går fremover og går inn i saneringsfasen endrer kravene seg. Under er et eksempel på HMS-tiltak fra saneringsplanen for Rocknes-aksjonen.

- Det presiseres at personlig verneutstyr (inkl. støvmaske) SKAL benyttes.
- Alle som deltar i aksjonen i strandsonen og i båter SKAL benytte flytevest.
- Arbeidsdagen avsluttes ved mørkets frembrudd, dersom ikke spesiell tillatelse blir gitt fra IUA.
- Vær varsom ved ferdsel i strandsonen inkl. på brygger og i båter slik at skli- og fallskader unngås.
- Ved risikofylte aktiviteter sørg for at sikkerhetsvurderinger for innsatspersonellet utføres og at forebyggende tiltak iverksettes forut for at arbeidet starter.
- Påse at arbeidsutstyret som benyttes er sertifisert og holder den nødvendige standard for de arbeidsoperasjoner som skal utføres.

På bakgrunn av dette kan IUA utarbeide sine HMS-mål og krav. Eksempel på dette er beskrevet på neste side: (dette er hentet fra dokument utarbeidet av IUA Bergen etter Rocknes ulykken)

**INFORMASJON TIL INNSATSLEDERE OG SKL. VEDRØRENDE ETTERLEVELSE AV
HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETSKRAV**

Bergen, 19.03.2004

IUA ønsker med dette å understreke viktigheten av å verne arbeidstaker ved å sikre et forsvarlig arbeidsmiljø. Vi viser igjen til aksjonsplanen, saneringsplanen, dagsrapport og øvrig til tidligere gitt informasjon om HMS. Vi minner om noen viktige punkter knyttet til HMS:

1. Arbeidsmiljøet i virksomheten skal være fullt forsvarlig ut fra så vel en enkeltvis som en samlet vurdering av de faktorer i arbeidsmiljøet som kan ha innvirkning på arbeidstakernes fysiske og psykiske helse og velferd.
2. Det er viktig at ulykker og nestenulykker registreres og meldes. Registrering av arbeidsulykker er et nødvendig grunnlag for kartlegging av risikoforholdene. Både for arbeidsgiver og Arbeids-tilsynet vil de aktuelle skadetilfellene danne utgangspunktet for det forebyggende vernearbeid. Vi ønsker derfor å minne om at det foreligger skjema for avviksregistrering, samt å vise til den tidligere gitte informasjon om dette.
3. Vi understreker viktigheten av at det benyttes verneutstyr.
4. De nærmere regler om krav til arbeidsmiljøet finnes blant annet i Lov av 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. Loven samt forskrifter finnes i HMS – permen, og www.lovdatab.no.

Til slutt henviser vi til tidligere informasjon vedrørende emnet, og understreker viktigheten av et fortsatt kontinuerlig samarbeid om og en fokus på HMS.

Vi ber om at innsatslederne videreformidler denne informasjon til arbeidstakerne på den måte de finner mest hensiktsmessig. Dersom dere har spørsmål til det ovennevnte eller behov for ytterligere informasjon, ber vi om at innsatsleder tar kontakt med aksjonsledelsen.

Med hilsen

Aksjonsleder

4.1 STATLIGE AKSJONSLEDELSEN

Her legges inn organisasjonskartet for Staten for den spesifikke aksjonen.

4.2 IUA

Her legges inn organisasjonskartet for IUA for den spesifikke aksjonen.

4.3 KOMMUNENES ORGANISERING AV HMS

FREMGANGSMÅTE: (EKSEMPEL)

Ved forurensningsaksjoner skal Brannvesen organisere og gjennomføre disse i henhold til interne HMS rutiner samt aktuelle beredskapsplaner (f.eks IUA sin beredskapsplan).

Risiko skal kartlegges særskilt for de aktuelle stoffer. HMS-datablad skal fremskaffes. Ved aksjoner tas prøver av forurensningen for å verifisere stoffet samt kartlegge mulige helsefarer for mannskaper.

Egnet verneutstyr skal skaffes/brukes og tilstrekkelig informasjon om bruk av dette samt risikomomenter skal gis til mannskapene.

Ekstra ressurser kan Brannvesenet rekvirere fra IUA, eventuelt fra

Kartlegging av risiko. Planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Skjema vist på neste side kan brukes som mal for en Sikker Jobb Analyse. Ved alle større aksjoner mot akutt oljeforurensning bør en relevant gruppe som skal aksjonere sette seg ned og gjennomgå skjemaet. Gruppen må vurdere om det er forhold ved den spesifikke aksjonen som er forskjellig fra skjemaet og dermed også avdekker andre risikomomenter som det må tas hensyn til.

Det er viktig at skjemaet benyttes som grunnlag for iverksetting av fysiske tiltak og handlinger!

Utfylt skjema skal være besvarelsen på de krav som stilles i forskrift om systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 krav til dokumentasjon.

Underpunkt 6 i denne paragraf stiller krav til at en skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Aktuelle tiltak å iverksette på bakgrunn av en SJA kan være:

- Flytevest/redningsvest/overlevingsdrakt skal brukes ved arbeid i strandsone eller på vann.
- Førstehjelpsutstyr og sløkkeutstyr skal være tilgjengelig i aksjonsområdet.
- Maks fart når båt er nærmere land enn 10 meter er 5 knop.
- Ved aksjon med personell i flere båter skal det føres oversikt over antall båter, antall personer i båtene samt båtens arbeidsområde. Alle båter skal utstyres med radio (VHF eller UHF) og skal bemannes med minst to personer.
- Sjøkart skal være tilgjengelig dersom personell ikke er lokalkjent i farvannet.
- Kun godkjent personell skal foreta løfteoperasjoner med kraner. Ved nærkontakt med løfteoperasjoner skal hjelm benyttes. Øvrig personell skal holde god avstand.
- Ved steaming med høytrykkspyler skal det benyttes egnet filtermaske/eventuelt trykkluftsutstyr, hørselsvern og ansiktsvern som hindrer damp/partikler i å komme i kontakt med ansiktet (spesielt øyne).
- Løfteteknikk og regler om løft skal gjennomgås dersom arbeidet krever tunge løft
- Aksjonsleder på stedet skal vurdere værforholdene slik at vind, grov sj.ø, is på svaberg, etc. ikke utgjør noen risiko i forbindelse med arbeidet.

- Ved barking skal tette vernebriller benyttes, øyespylevann og støvmasker skal være tilgjengelig.
- Ved bruk av kjemikalier i aksjonen skal HMS-Datablad skaffes og benyttes til å informere om risiko samt bruk av egnet verneutstyr.
- Ved rengjøring av utstyr skal oppsamlingskar benyttes og restprodukter skal transporteres til godkjent deponi/viderebehandling.

***OBS!** Ved bruk av personell som ansettes midlertidig skal opplæringen minimum inneholde: Bruk av aktuelt verneutstyr, Risikoforhold og aktuelle tiltak, Aktuelle prosedyrer, Avvikshåndtering (skjema), Ansvarsforhold (også HMS ansvar) samt informasjon om hvem som er verneombud.*

Det er viktig å holde kommunens verneombud informert om det arbeid som pågår.

SIKKER JOBB ANALYSE SKJEMA

DATO:	DELTAKERE:
MØTELEDER:	

Dette skjema er utarbeidet i f.m aksjon Rocknes vinteren 2004. Deltakere i arbeidet var: Jonas Eriksen, Per Berntsen, Roger Ingebrigtsen og Stig Juvik (Verneombud). Skjemaet er ment som et eksempel som må tilpasses den spesifikke situasjon.

Arbeidsoppgave som skal vurderes:

Bekjempelse av akutt oljeforurensning **Side nr. 1 av 3**

DEL 1: SPESIFISERTE RISIKOMOMENTER (HOPP OVER DE PUNKTENE SOM IKKE ER RELEVANTE)

RISIKOMOMENTER	NEI	JA
Er det sammenfallende aktiviteter nær arbeidsområdet som medfører spesiell risiko ifm. med denne jobben?	X	
Er det nødvendig med avsperring og skilting?	X	
Skal løfteutstyr benyttes?		X
Er det fare for fallende gjenstander?		X
Er det fare for eksponering mot løsemidler, kjemikalier, giftig gass/væske etc.?		X
Mangler produkt datablad?	X	
Mangler beholdere med kjemikalier, løsemidler etc. merke og rutiner for forsvarlig oppbevaring?	X	
Krever jobben verneutstyr?		X
Mangler nødvendig førstehjelpsutstyr?	X	
Kan elektrisk utstyr utgjøre risiko ved arbeidet?	X	
Er det fare for klemskader?	X	
Er det fare for fall fra høyder?	X	
Innebærer jobben bruk av varmt arbeid (sliping, loddning, sveising etc.?)	X	
Er de utførende ukjent med rutinene for utførelse av varme arbeider?		
Er det fare for brann eller eksplosjon?		X
Er det fare for utslipp til sjø/luft?		X
Er jobben avhengig av vær, vind eller ekstra belysning?		X
Skal alarmanlegg kobles ut?	X	
Er spesialverktøy-, utstyr, materiell og deler for utførelsen av jobben ikke tilgjengelig, kjent, sjekket og funnet i orden?	X	
Kan spesielle sikringstiltak i arbeidsområdet og ifm. verktøy/utstyr etc. bli påkrevd hvis arbeidet må avbrytes?	X	
Er arbeidet så ensidig av belastningslidelser kan oppstå?	X	
Er det mye støy i arbeidsområdet?		X
Er det rotete og uoversiktlig på arbeidsområdet?	X	
Mangler tilstrekkelige rømningsveier?	X	
Er det spesielle krav til arbeidet i lover og forskrifter?		X
Mangler en oversikt over slike lover og regler?	X	
Finnes erfaringer om risiko/uønskede hendelser fra tidligere eller tilsvarende jobber?	X	

Dersom svaret er "JA" på noen av spørsmålene over skal punktet følges opp.

DEL 2: JOBBSEKVENSER, RISIKOMOMENTER OG TILTAK.

Arbeidsoppgave som skal vurderes:

Bekjempelse av akutt oljeforurensning **Side nr. 2 av 3**

	JOBBSEKVENSS	RISIKOMOMENT	TILTAK
1	Entring/avstigning og opphold i båt.	Fall på sjø Fall i båt Kan gå på skjær Drivstoff kan antenne (brann) Kantring	Redningsvest/Flytevest. Tilgjengelige overlevningsdrakter. VHF samband i alle båter. Løse sjøkart etter behov. Større båter har kartplotter, sjøkart, ekkolodd, dybdemåler, etc. Det skal føres oversikt over hvor alle båter er. Lav fart (maks 5 knop) når båt er nærmere land enn 10 meter. Slokkeutstyr tilgjengelig Minst to personer i båtene. Førstehjelpsutstyr tilgjengelig i aksjonsområdet.
2	Øser opp flytende bark/stoff som ligger mot lenser (fra båt)	Eksponering mot stoff. Større fysisk belastning	HMS – Datablad tilgjengelig. Bruk av egnet verneutstyr. Prøvetaking/analyse av stoff. Opplæring i løfteteknikk og regler for løft.
3	Legge ut lenser fra båt.	Som pkt 1, se over.	Se pkt. 1.
4	Personelltransport til land.	Som pkt 1, se over.	Se pkt. 1.
5	Av/pålessing av utstyr, evt. med bruk av kran.	Treff fra fallende gjenstander.	Kun godkjent personell utfører løfteoperasjoner med kran. Holde god avstand ved løft med kran. Bruk hjelm ved nærkontakt med løfteoperasjoner.
6	Steaming med høytrykksspyler ved rengjøring av strandsone.	Eksponering mot stoff. Ved steaming brukes vann på opp til ca. 70 grader C og en får damp som kan inneholde farlige stoffer. Støy.	HMS-Datablad. Aktuelt ekstra verneutstyr: Ansiktsvern (hjelm med visir). Hørselsvern. Filtermaske.
7	Rekognosering.	Se pkt. 1.	Se pkt. 1.
8	Tar opp lenser i poser (i båt).	Se pkt 1. Eksponering.	HMS-Datablad Egnet verneutstyr. Opplæring i løfteteknikk og regler for løft.
9	Spa opp stoff/tang/steiner/sand/etc. i sekker i strandsonen.	Eksponering. Skli/fall Fysiske belastninger.	Som pkt. 8. Liten sannsynlighet for skli/fall. Ved dårlige værforhold, for eksempel is på svaberg bør det vurderes å innstille eller flytte innsatsen.

DEL 2: JOBBSEKVENSER, RISIKOMOMENTER OG TILTAK.

Arbeidsoppgave som skal vurderes:

Bekjempelse av akutt oljeforurensning **Side nr. 3 av 3**

	JOBBSKVENNS	RISIKOMOMENT	TILTAK
10	Spreer bark i strandsonen.	Støv på øyne og i svelg. Eksponering.	Egnet verneutstyr, herunder tette vernebriller. Tilgjengelige støvmasker. Øyespylerset.
11	Koster/spyler bark ut i sjø mot lenser.	Eksponering.	HMS-Datablad. Egnet verneutstyr.
12	Spa opp stoff/bark/boss/etc. fra sjø til sekker.	Se pkt. 9.	Se pkt. 9.
13	Bruk av brannpumpe ved spyling i strandsonen.	Antennelse ved påfylling av drivstoff.	Liten sannsynlighet. Tilgang til slökkemidler.
14	Bruk av kjemikalier til rengjøring i strandsone.	Eksponering.	Bruk kjemikalier som er minst skadelig for mennesker og miljø. HMS-Datablad. Egnet verneutstyr.
15	Rengjøring av utstyr på depot.	Eksponering (Ved slik rengjøring brukes kjemikalier og høytrykksspyler). Forurensning.	Trykkluftutstyr HMS-Datablad på aktuelle stoffer. Egnet verneutstyr Oppsamlingskar. Godkjent transport av restprodukter/ behandling.
16	Generelt.	Menneskelige feilhandlinger, som for eksempel: Personell bruker verneutstyr på gal måte, eller personell kjenner ikke til HMS rutiner.	HMS opplæring, minimum: Bruk av verneutstyr. Aktuelle prosedyrer. Risikoforhold. Avvikshåndtering. Ansvarsforhold. Verneombud.
17	Værforhold.	Dårlig vær øker risiko for: Skader, for eksempel sterk vind, is på svaberg, høye bølger, etc.	Aksjonsleder må kontinuerlig vurdere sikkerheten relatert til aktuelle værforhold.

Rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav

Ved alle aksjoner er det viktig å etablere rutiner som sikrer at nesten ulykker og ulykker rapporteres. I tillegg skal avvik i forhold til gjeldende HMS-rutiner også rapporteres.

Normalt rapporteres det gjennom den nærmeste leder som er ansvarlig for vidererapportering. Alle rapporter skal føres inn i et rapporteringsskjema. Eksempel på skjema for rapportering av avvik er vist på neste side.

HMS forhold skal behandles av IUA ledelse og den statlige aksjonsledelse.

Erfaringer fra rapporteringen skal benyttes til å forebygge ulykker.

Dersom det har skjedd en ulykke skal Arbeidstilsynets skjema benyttes, se skjema s. 18.

SKJEMA FOR AVVIKSRAPPORTERING

(Eksempel: Fylles ut basert på den enkelte hendelse)

Melding nr. / 200

Enhet:	
Melding til:	
Fra:	
Til:	
Avvik (Gi en beskrivelse):	
Antatt årsak hendelsen:	
Forslag til tiltak for å hindre at dette skjer igjen:	
Korrektivt tiltak gjennomført:	
Dato:	Signatur:

Utfylt skjema sendes/leveres til neste ledelsesnivå.

SKJEMA FOR VARSEL OM ARBEIDSULYKKE

ARBEIDSTILSYNET

Unntatt fra offentlighet
jf offentlighetsloven § 5 1. ledd

VARSEL OM ARBEIDSULYKKE				Skjema nr./år:			
Varsel mottatt av:				Dato:		Kl.:	
Ulykken er varslet av:				Kontakt telefon:			
Tidspunkt for ulykken:				Dato:		Kl.:	
Arbeidsgiver:			Adresse:				
Ulykkessted:				Telefon ulykkessted:			
Hva har skjedd (hendelsesforløp, alvorlighetsgrad, følgene av ulykken):							
Kontaktperson på ulykkesstedet (evt. egen telefon):							
Navn på skadede (hvis mulig)							
Er skadede brakt bort?:		JA:		NEI:		Hvor?:	
Er politiet varslet?:		JA:		NEI:		Hvilket politikammer?:	
Er området krevd avsperrret?:		JA:		NEI:		Av hvem?:	

Skjemaet skal videresendes til den distriktet har bemyndiget til å fylle ut nederste del av skjemaet.

INTERNT FOR ARBEIDSTILSYNET						
Skal andre etater kontaktes (DSB, SFT, NSO, andre?)						
Beslutning om utrykning tatt av:			Inspektør:		Ledelse i samarbeid med inspektør:	
Hvem rykker ut fra Arbeidstilsynet?						
Hvorfor ikke utrykning?						
Kommentarer/diverse:						
Kopi av varsel gitt til:		NB! Ved dødsulykke sendes denne til Direktoratet for Arbeidstilsynet som førstegangsmelding om dødsulykke				

Skjemaet sendes Arbeidstilsynets distriktkontor.

For oversikt over adresser og mer informasjon om melding av ulykker, se www.arbeidstilsynet.no

KAPITTEL 7

Systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt

Ved aksjoner vil det være nødvendig at ledelsen følger opp at HMS arbeidet gjennomføres som forutsatt. Dette kan være ved inspeksjoner, rapporter, møter osv.

Denne HMS-perm vil være gjenstand for en årlig gjennomgang slik at forbedringer kan tas inn. Det vises i den forbindelse til forordet.

KAPITTEL 8

Arbeidsavtaler, egenerklæringer, aktuelle skjema

I de etterfølgende sider er det vedlagt aktuelle skjema som kan benyttes som et utgangspunkt for arbeidsavtaler. Disse ble benyttet i forbindelse med Rocknes-aksjonen.

EGENERKLÆRING HMS

Undertegnede bekrefter med dette at hensikten med oppdraget er forstått og at verneutstyr som blir stilt til rådighet blir benyttet som forutsatt.

Undertegnede bekrefter også at han/hun ikke kjenner til fysiske/psykiske forhold ved egen person som gjør deltagelse i oppdraget uforsvarlig.

Sted:

Navn:

ARBEIDSAVTALE VED ENGASJEMENT

Navn:	
Adresse:	
Fødselsnummer (11 siffer):	
Tjenestetid blir for tiden - Kystområdene omkring:	
Startdato:	
Evt. Sluttdato:	

Arbeidsforholdet opphører uten forutgående oppsigelse når avtalt arbeid er utført/ved utgangen av den avtalte arbeidsperioden.

Begrunnelse/bakgrunn for tidsbegrensning av arbeidsforholdet:
Opprydding etter MS sitt forlis (fyll ut det som passer)

Stillingen er å anse som et ENGASJEMENT, pga. ekstraordinære oppgaver av forbigående art, jfr. AML § 58 A nr. 1a

Arbeidsinnholdet i engasjementet:

OPPRENSKNING AV OLJEFORURENSNING ETTER SKIPSFORLIS

Oppsigelsesfrister:	
Ved oppsigelse til fratredelse før avtalen løper ut, gjelder følgende gjensidige frister:	
	For arbeidsforhold av inntil 2 måneders varighet - 14 dager Utover 2 måneders varighet - 1 måned
Lønn:	(tilsvarer ltr. 30 etter Statens regulativ)
St.kode/benevnelse:	6014 ARBEIDER (kommunalt regulativ) FAGARBEIDER (Statlig regulativ)
Utbetaling:	Timelønn etterskuddsvis den 12 den etterfølgende måned
Arbeidsforholdet reguleres av lov, reglement og tariffavtale	
Sted:	Den:
For kommune:	
Arbeidstaker:	

TILLEGG TIL ARBEIDSAVTALE VED ENGASJEMENT

Brukes ved forlengelse av engasjement, jfr. inngått arbeidsavtale. Arbeidets varighet den enkelte dag avtales fortløpende. Timeliste må utfylles, som grunnlag for lønnsutbetaling.

Arbeidstakers navn: _____

DATO (+ UKEDAG)	ARBEIDSTID (FRA KL. TIL KL.)	ARBEIDSTAKERS SIGNATUR
	-	
	-	
	-	
	-	
	-	
	-	
	-	
	-	
	-	
	-	
	-	
	-	
	-	
	-	
	-	
	-	
	-	
	-	
	-	
	-	
	-	
	-	

Dato:	Arbeidsgivers underskrift:
-------	----------------------------

KAP. 9.1 KRAV TIL HMS-DATABLAD

I HMS-regelverket er det krav om at arbeidsgiver skal ha HMS-datablader for farlige kjemikalier som benyttes i virksomheten. Det skal være papirkopier tilgjengelig for arbeidstakere og verneombud selv om stoffkartoteket finnes i elektronisk form.

Arbeidsgiver skal utarbeide informasjonsblad for helsefarlige kjemikalier som ikke krever HMS-datablad. Se § 5 i stoffkartotek-forskriften (bestillingsnummer 565).

KAP. 9.1 KOPI AV HMS-DATABLAD

Når det skal etableres en spesifikk HMS-perm for en oljevernaksjon skal følgende HMS-datablad og analyser settes inn her:

- HMS-datablad for helse- og miljøfarlige kjemikalier som benyttes i aksjonen.
- HMS-datablad for den aktuelle oljen som er sluppet ut.
- Analyseresultatene for olje fra sjø/land som er tatt opp.

Opplysningene i databladene skal benyttes for å iverksette forebyggende tiltak som sikrer at den enkelte ikke utsettes for unødvendig risiko (se også kap. 5).